

dr hab. Michał Kowalski, prof. UJ

WYKAZ PUBLIKACJI:

2020

M. Kowalski, Sz. Kucharski, „Uchodźca klimatyczny” przed Komitetem Praw Człowieka – czy zachowawcza opinia może być przełomowa? Glosa do opinii Komitetu Praw Człowieka ONZ nr 2728/2016 z dnia 24 października 2019 roku (Ioane Teitiota przeciwko Nowej Zelandii), *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego* 2020, vol. XVIII, s. 435-450.

M. Kowalski, *W oczekiwaniu na reformę Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 19.03.2019 r., C-163/17, Abubacarr Jawo przeciwko Republice Federalnej Niemiec*, *Europejski Przegląd Sądowy* 12/2020, s. 32-39.

M. Kowalski, *Wielki nieobecny – Ludwik Ehrlich i Powrót do Lwowa Philippe’a Sandsa*, [w:] P. Grzebyk, R. Tarnogórski (red.), *Ludwik Ehrlich i jego wkład w rozwój nauki prawa międzynarodowego oraz nauki o stosunkach międzynarodowych*, Polski Instytut Studiów Międzynarodowych, Warszawa 2020, s. 363-377.

M. Kowalski, *Hersch Lauterpacht i Rafał Lemkin. Jak lwowscy prawnicy zmienili świat*, *Mówią Wieki*, Nr 12(731)/2020, s. 46-49 (publikacja popularnonaukowa).

2019

M. Kowalski, *Prawo narodów na Wydziale Prawa UJ po jego reaktywacji w 1945 r.*, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego* 2019, vol. XVII, s. 257-268.

M. Kowalski, *Znaczenie art. 14 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka dla międzynarodowego prawa uchodźczego*, [w:] M. Florczak-Wątor, M. Kowalski (red.), *70 lat Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2019, s. 79-90.

M. Kowalski, M. Florczak-Wątor [red.] - *70 lat Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2019, ss. 235, redakcja naukowa.

2018

M. Kowalski, *Some Remarks on the Relation of the Jus ad Bellum Regulations under the UN Charter and Customary International Law – Why Does It Matter so Much?*, *Wrocław Review of Law, Administration and Economics*, Vol. 8:2, 2018, s. 112-126.

M. Kowalski, Glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie C-473/16, *F v. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego* 2018, vol. XVI, s. 197-208.

M. Kowalski, *Wnioski o ochronę międzynarodową składane na granicy – uwagi na tle środków tymczasowych zarządzanych wobec Polski przez Europejski Trybunał Praw Człowieka*, *Europejski Przegląd Sądowy* 3/2018, s. 11-17.

2017

M. Kowalski, *International Refugee Law and Judicial Dialogue from the Polish Perspective*, [w:] A. Wyrozumska (red.), *Transnational Judicial Dialogue in Central and Eastern Europe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 365-397.

M. Kowalski, *Original Sin Reaffirmed: The Nicaragua Judgement's Impact on the Notion of Armed Attack as the Most Grave Form of the Use of Force*, XXXVI Polish Yearbook of International Law 2016 (2017), s. 37-50.

M. Kowalski, P. Dąbrowski, *Rada do Spraw Uchodźców jako „sąd lub trybunał” w rozumieniu prawa Unii Europejskiej*, [w:] G. Baranowska et al. (red.), *O prawach człowieka. Księga jubileuszowa Profesora Romana Wieruszczyńskiego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017, s. 435-449.

M. Kowalski, *Pierwsza konferencja naukowa – Panu Profesorowi Tadeuszowi Jasudowiczowi z podziękowaniem*, [w:] *Scripta manent. Profesorowi Tadeuszowi Jasudowiczowi przyjaciele, współpracownicy i uczniowie*, Toruń 2017, s. 77-78.

2016

M. Kowalski, *From a Different Angle – Poland and the Mediterranean Refugee Crisis*, 17 German Law Journal 2016, Nr 6, s. 967-979.

M. Kowalski, *The Use of Armed Force: Contemporary Challenges in Light of Professor Skubiszewski's Legacy*, International Community Law Review 2016, Vol. 18 (2), s. 109-128.

M. Kowalski, *Sexuelle Orientierung im Flüchtlingsrecht und im allgemeinen Migrationsrecht Polens unter besonderer Berücksichtigung der Verifizierungsproblematik im Verfahren*, [w:] C.D. Classen, D. Richter, B. Łukańko (red.), *"Sexuelle Orientierung" als Diskriminierungsgrund. Regelungsbedarf in Deutschland und Polen?*, Mohr Siebeck, Tübingen 2016, s. 316-330.

M. Kowalski, *Bezpiecznie i godnie – uwagi dotyczące raportu Sekretarza Generalnego ONZ z 2016 r. na temat kryzysu migracyjno-uchodźczego*, [w:] B. Krzan (red.), *Ubi ius, ibi remedium. Księga dedykowana pamięci profesora Jana Kolasy*, C.H. Beck, Warszawa 2016, s. 269-278.

M. Kowalski, *Zwalczanie niewolnictwa w XXI w. – uwagi na tle art. 4 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*, [w:] J. Menkes, E. Cała-Wacinkiewicz, J. Nowakowska-Mausecka, W. Pęksa, W. Sz. Staszewski (red.), *Idee, normy i instytucje Kongresu Wiedeńskiego – 200 lat później – perspektywa prawnomiędzynarodowa*, C.H. Beck, Warszawa 2016, s. 499-516.

M. Kowalski, *Konflikt na Ukrainie a praktyka udzielania ochrony cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] D. Pudzianowska (red.), *Status cudzoziemca w Polsce w świetle współczesnych wyzwań międzynarodowych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 96-116.

M. Kowalski, *Glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie C-472/13, Andre Lawrence Shepherd przeciwko Republice Federalnej Niemiec*, Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego 2016, vol. XIV, s. 163-175.

M. Kowalski, *Pośrednie naruszenie zobowiązania z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – uwagi na tle wyroków w sprawach Al Nashiri przeciwko Polsce i Husayn (Abu Zubaydah) przeciwko Polsce*, [w:] M. Balcerzak, J. Kapelańska-Pręgowska (red.), *Odpowiedzialność międzynarodowa w związku z naruszeniami praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego*, Toruń 2016, s. 71-92

2015

M. Kowalski, *Ius ad bellum a systemony charakter prawa międzynarodowego*, [w:] R. Kwiecień (red.), *Państwo a prawo międzynarodowe jako system prawa*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, s. 167-202.

2014

M. Kowalski, *Konferencja haska (kodyfikacyjna)*, [w:] J. Symonides, D. Pyć (red.), *Wielka Encyklopedia Prawa*, tom IV: *Prawo międzynarodowe publiczne*, Fundacja „Ubi societas, ibi ius”, Warszawa 2014, s. 170-171.

M. Kowalski, *Wspólne dziedzictwo ludzkości*, [w:] J. Symonides, D. Pyć (red.), *Wielka Encyklopedia Prawa*, tom IV: *Prawo międzynarodowe publiczne*, Fundacja „Ubi societas, ibi ius”, Warszawa 2014, s. 563-564.

M. Kowalski, *Zmiana reżimu*, [w:] J. Symonides, D. Pyć (red.), *Wielka Encyklopedia Prawa*, tom IV: *Prawo międzynarodowe publiczne*, Fundacja „Ubi societas, ibi ius”, Warszawa 2014, s. 607-608.

2013

M. Kowalski, *Prawo do samoobrony jako środek zwalczania terroryzmu międzynarodowego*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2013, ss. 285.

M. Kowalski, *Środki tymczasowe zarządzane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w sprawach przeciwko Polsce* [w:] *VI Seminarium Warszawskie: Stosowanie Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w krajowym porządku prawnym*, wyd. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Warszawa 2013, s. 117-129.

M. Kowalski, W. Burek, *Wprowadzenie do problematyki prawnej ochrony praw i wolności człowieka ze szczególnym uwzględnieniem praw dzieci i młodzieży*, [w:] *Prawa człowieka zaczynają się od praw dzieci i młodzieży*, Oświęcim 2013, s. 56-64 (publikacja dydaktyczna).

2012

M. Kowalski, *Consuls*, [w:] R. Wolfrum (red.), *Max Planck Encyclopedia of Public International Law*, t. II, Oxford University Press, Oxford 2012, s. 708-714.

M. Kowalski, *Symbolie religijne w przestrzeni publicznej – w poszukiwaniu standardów europejskich* [w:] L. Kondratiewa-Bryzik, R. Wieruszewski, M. Wyrzykowski (red.), *Prawne granice wolności sumienia i wyznania*, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2012, s. 47-64.

M. Kowalski, *Wyżwania ochrony cudzoziemców – Recenzja książki Jacka Chlebnego „Postępowanie o nadanie statusu uchodźcy”*, *Forum Prawnicze* 2(10)/2012, s. 89-93.

2011

M. Kowalski, *Armed Attack, Non-State Actors and a Quest for the Attribution Standard*, *XXX Polish Yearbook of International Law* 2010, s. 101-130.

M. Kowalski, *Powrót Czarnoksiężnika - uwagi na tle wyroku Wielkiej Izby ETrPC z 18.03.2011 r. w sprawie Lautsi przeciwko Włochom*, *Forum Prawnicze* 4-5(6-7)/2011, s. 19-29.

M. Kowalski, *Glosa do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 20 lipca 2010 r. w sprawie N. przeciwko Szwecji (skarga nr 23505/09)*, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego* 2011, vol. IX, s. 195-214.

M. Kowalski, *Poszanowanie życia rodzinnego i prywatnego w świetle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w związku z art. 97 ust. 1 pkt. 1a ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP* [w:] Sprawozdanie z działalności Rady do Spraw Uchodźców za rok 2010, Warszawa 2011, s. 16-25.

M. Kowalski, *Funkcje konsularne*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 92-95.

M. Kowalski, *Immunitety konsularne*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 109-113.

M. Kowalski, *Klasy kierowników urzędów konsularnych*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 135-136.

M. Kowalski, *Konsul*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 145-148.

M. Kowalski, *Konsul honorowy*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 148-151.

M. Kowalski, *Misje wojskowe*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 191-193.

M. Kowalski, *Stosunki konsularne*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 300-304.

M. Kowalski, *Urząd konsularny*, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 336-339.

M. Kowalski, *Źródła prawa konsularnego*, s. 361-363, [w:] S. Sykuna, J. Zajadło (red.), *Leksykon prawa i protokołu dyplomatycznego – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 361-363.

2010

M. Kowalski, *Kolejny strasburski kamień milowy? – komentarz do wyroku ETPCz w sprawie Lautsi v. Włochom*, Europejski Przegląd Sądowy 3/2010, s. 48-51.

M. Kowalski, *Ażyl*, [w:] M. Balcerzak, S. Sykuna (red.), *Leksykon praw człowieka – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 25-26.

M. Kowalski, *Skarga międzypaństwowa*, [w:] M. Balcerzak, S. Sykuna (red.), *Leksykon praw człowieka – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 467-473.

M. Kowalski, *Uchodźca*, [w:] M. Balcerzak, S. Sykuna (red.), *Leksykon praw człowieka – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 490-495.

M. Kowalski, *Zobowiązania pozytywne*, [w:] M. Balcerzak, S. Sykuna (red.), *Leksykon praw człowieka – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 556-561.

M. Kowalski, *Życie prywatne i rodzinne (poszanowanie)*, [w:] M. Balcerzak, S. Sykuna (red.), *Leksykon praw człowieka – 100 podstawowych pojęć*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 561-567.

M. Kowalski, Recenzja: *60 Years of the Universal Declaration of Human Rights in Europe*, eds. V. Jaichand, M. Suxsi, *Antwerp-Oxford-Portland 2009*, Intersentia, pp. 471 + XVIII, Państwo i Prawo 1/2010, s. 112-115.

2009

M. Kowalski, *Interpretacja pojęcia napaści zbrojnej w świetle zasad odpowiedzialności międzynarodowej państw* [w:] A. Kozłowski, B. Mielnik (red.), *Odpowiedzialność międzynarodowa jako element międzynarodowego porządku prawnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009, s. 169-202.

M. Kowalski, *Samoobrona w ujęciu Instytutu Prawa Międzynarodowego* [w:] J. Zajadło, S. Sykuna (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe – możliwości i zagrożenia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009, s. 43-60.

2008

M. Kowalski, *Napaść zbrojna w prawie międzynarodowym – w poszukiwaniu współczesnej definicji*, *Studia Prawnicze* 3/2008, s. 59-82.

M. Kowalski, *Pierwsza opinia doradcza Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, *Europejski Przegląd Sądowy* 7/2008, s. 49-55.

M. Kowalski, Recenzja: *Michał Balcerzak, Zagadnienie precedensu w prawie międzynarodowym praw człowieka*, Wydawnictwo TNOiK, Toruń 2008, s. 300, *Kwartalnik Prawa Publicznego* 3-4/2008, s. 259-267.

2007

M. Kowalski, *Efektowność czy onnipotencja – uwagi dotyczące interpretowania i stosowania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na przykładzie gwarancji art. 8* [w:] J. Menkes (red.), *Prawo międzynarodowe. Księga pamiątkowa prof. Renaty Szafarz*, Oficyna Wydawnicza Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego w Warszawie, Warszawa 2007, s. 294-313.

M. Kowalski, *Уважение личной и семейной жизни, жилища и корреспонденции на основании ст. 8 Европейской конвенции прав человека – основные проблемы*, *Тексты о правах человека и демократии* 16, Хельсинкский Фонд по Правам Человека, Варшава 2007, s. 68.

M. Kowalski, *Poland*, [w:] K. Groenendijk, R. Fernhout, D. van Dam, R. van Oers, T. Strik, *The Family Reunification Directive in EU Member States: the First Year of Implementation*, Centre for Migration Law, Nijmegen 2007, edycja elektroniczna/CD.

2006

M. Kowalski, *Pomiędzy uznaniowością a zobowiązaniem: podstawy prawnomiędzynarodowej ochrony uchodźców*, *Politeja* 1(5)/2006, s. 430-444.

M. Kowalski, *United in Diversity or Diversified in the Union – Comment on Daniel Thym*, [w:] Ph. Dann, M. Rynkowski (red.), *The Unity of the European Constitution*, Springer/Beiträge zum ausländischen öffentlichen Recht und Völkerrecht 186, Berlin 2006, s. 377-382.

M. Kowalski, Recenzja: Roman Kwiecień: *Suverenność państwa. Rekonstrukcja i znaczenie idei w prawie międzynarodowym*, Kraków, Kantor Wydawniczy Zakamycze, 2004, s. 205, 17 *European Journal of International Law* 3/2006, s. 696-698.

M. Kowalski, Recenzja: Barbara Mikołajczyk: *Osoby ubiegające się o status uchodźcy. Ich prawa i standardy traktowania*. Katowice 2004, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 295, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego Europejskiego i Porównawczego* 2006, Vol. IV, s. 214-220.

2005

M. Kowalski, *United in Diversity or Diversified in the Union – Comment on Daniel Thym*, 6 *German Law Journal* 11/2005, s. 1749-1754.

M. Kowalski, P. Czubik, *Pozbawianie wolności uchodźcy a problem notyfikacji konsularnej*, *Państwo i Prawo* 6/2005, s. 81-90.

M. Kowalski, *Europejska Konwencja Praw Człowieka a ochrona uchodźców*, [w:] C. Mik (red.), *Prawa człowieka w XXI wieku – wyzwania dla ochrony prawnej*, TNOiK Dom Organizatora, Toruń 2005, s. 197-216.

2004

M. Kowalski, *The Republic of Poland*, [w:] K. Hailbronner, I. Higgins (red.), *Migration and Asylum Law and Policy in the European Union – FIDE National Reports*, Cambridge University Press, Cambridge 2004, s. 321-342.

M. Kowalski, *Pozbawianie wolności osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w świetle standardów międzynarodowych*, *Miscellanea Iuris Gentium* VII/2004, s. 52-65.

M. Kowalski, redakcja naukowa numeru VII/2004 rocznika Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego *Miscellanea Iuris Gentium*.

2003

M. Kowalski, *Military Law in Poland*, [w:] G. Nolte (red.), *European Military Law Systems*, De Gruyter Recht, Berlin 2003, s. 647-710.

M. Kowalski, *Trying to Meet the Challenge: the Refugee Definition and the Emerging EU Asylum System*, [w:] A. Bodnar, M. Kowalski, K. Reible, F. Schorkopf (red.), *The Emerging Constitutional Law of the European Union*, Springer/*Beiträge zum ausländischen öffentlichen Recht und Völkerrecht* 163, Berlin 2003, s. 495-518.

M. Kowalski, *The Emerging Constitutional Law of the European Union*, Springer/*Beiträge zum ausländischen öffentlichen Recht und Völkerrecht* 163, A. Bodnar, M. Kowalski, K. Reible, F. Schorkopf (red.) Berlin 2003.

2001

M. Kowalski, *Evolution of the European Approach to Refugee Family Reunification*, [w:] J.W. Dacyl (red.), *Challenges of Cultural Diversity in Europe*, University of Stockholm/CEIFO Publications no. 89, Stockholm 2001, s. 163-188.

M. Kowalski, *Prawnomiędzynarodowe uwarunkowania dostępu do procedur azylowych w Europie*, *Forum Europejskie* 2/2001, s. 75-100.

2000

M. Kowalski, *The European Union Approach to the Concept of Temporary Protection of Displaced Persons*, *Miscellanea Iuris Gentium III-IV/2000-2001*, s. 81-100.

M. Kowalski, *Ewolucja polityki azylowej Unii Europejskiej*, *Forum Europejskie 1/2000*, s. 19-32.

1999

M. Kowalski, P. Czubik, *Konsul honorowy. Studium prawnomiędzynarodowe*, Kantor Wydawniczy Zakamycze, Kraków 1999, ss. 195.

M. Kowalski, *Prawa i obowiązki rodziców w kontekście uregulowań Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, [w:] T. Jasudowicz (red.), *Prawa rodziny - prawa w rodzinie z punktu widzenia międzynarodowych standardów praw człowieka*, TNOiK Dom Organizatora, Toruń 1999, s. 221-233.

1998

- współudział (*key contribution*) w przygotowaniu podręcznika: *Free to Speak: a Manual for Teaching about Human Rights in the English Language Classroom*, M. Myers (red.), Ośrodek Praw Człowieka UJ, Kraków 1998.